

Kedves Testvéreim!

Igehirdetésemet azzal kezdem, hogy ennek az ígének nincs egységes teológiai magyarázata. Az én magyarázatom sem a helyes, csupán néhány olyan lehetséges megközelítés, amit elképzelhetőnek tartok és teológiai üzenettel bírt számomra.

A felvezető gondolatom az, hogy amikor az ígében azt olvassuk: az Úristen támadta meg Mózeset és meg akarta ölni, akkor ez egy értelmezés. Valaki, vagy valami meg akarta ölni Mózeset, és annak a túlélése után Mózes ezt úgy tartotta, úgy érezte: az Isten maga volt az, aki őt megtámadta.

Hogyan lehetséges ez? Éppen az az Isten akarta megölni Mózeset, aki előtte megbízta őt népének kiszabadításával? Ez így nem stimmel. Vajon mi is történhetett? Lássunk néhány értelmezést!

1. A dualista megközelítéssel szemben, amelyik a jóban Istent látja, a rosszban pedig a Sátánt, létezik olyan teológiai felfogás is, amelyik mindenben Istent látja. Jób például nem azt mondja: az Úr adta a gyermekeimet, a Sátán pedig elvette, hanem azt mondja: „az Úr adta és az Úr vette el. Áldott legyen az ő neve”. A keresztyén teológia nem javította ki az óta sem Jób értelmezését, nem tartja szektásnak. No, nem, mintha 100 tragédiából 99-nél mi keresztyének ne inkább a dualista értelmezést választanánk, vagyis azt, hogy a Sátán tragédiát csinált, de Isten majd reményeink szerint valahogy kihoz belőle valami jót. Jézus maga, jóllehet gyakorta látta eseményekben a Sátánt, de volt olyan is, amikor például egy tömegszerencsétlenségnél nem a Sátánt emlegette, hanem azt mondta: ez bárkivel megtörténhet, úgyhogy addig kell megtérni, amíg nem késő.

2. Az is lehetséges, hogy Mózesnek nem volt tiszta a lelkiismerete, és ezért a halálos veszedelmet az Isten büntetésének értelmezte. Ezzel a felfogással is találkozni az egyháztörténetben sokszor, napjainkban is találkoztam ilyen értelmezéssel, például amikor egy nagyon kedves, tiszta szívű szolnoki gyülekezeti tag, aki naponta szokott imádkozni, egyszer nem ért rá, és utána az utcán elesett, csúnyán megütötte a lábát, de nekem aranyos arccal azt mondta: Isten figyelmeztetett, hogy nem volt szép dolog elfelejtenem imádkozni. Testvéreim! Lehet vitatkozni ezzel az értelmezéssel, de ha nem azt nézzük, hogy mi okból, hanem mi célból történt ez az elesés, már nem biztos, hogy cáfolható ennek a hittestvérnek az értelmezése.

3. Vajon miért tette Cippóra azt, amit tett, ha nem azért, mert annak volt már valamilyen előtörténete? A matematikai valószínűsége annak, hogy Mózes valamibe majd belehal, erre Cippórának a semmiből eszébe jut a fia előbőrét levágni és azt gyorsan Mózes combjához érinteni: nagyjából 0 százalék. Szerintem vagy Mózesnek és Cippórának, vagy pedig csak Mózesnek már korábban ez a körülmetélkedés valamilyen lelkiismereti kérdés volt, és abban a helyzetben egy pillanat alatt megtették azt, amit korábban nem. Olyan ez, mint a zuhanó repülőgépen imádkozni az ateistának. Korábban kellett volna, mégis ott és akkor nagyon komolyan teszik. Egyébként a midianiták voltak azok, akik a fiú újszülötteleket nem metélték körül, és Mózes valószínűleg a midianita családtagoknak, sőt mindenekelőtt a feleségének akart kedvezni azzal, hogy a fián ezt nem tette meg. Ez azt is megmagyarázza, hogy miért éppen a felesége lett hirtelen aktív, és azt is, hogy miért tudta ügyesen, gyorsan elvégezni a műveletet. A történet tehát azt mutatja: félelmetes következményekkel járhat a vallásgyakorlat

elhanyagolása, csonkítása akkor, amikor ezt emberek kedvéért tesszük. Ilyenkor nem egyszer éppen az, aki bűnbe vitt, ő világosodik meg hamarabb, ő kapcsol és segít megmenteni.

4. Az is lehetséges, hogy ebben a történetben annak a Mózesnek, aki a népen annyira számon kérte később a sok vallási törvényt, szabályt, a hitelessége forgott kockán, és ebben a történetben nem csak az derül ki, hogy a legkisebb dologban sem engedhetett ő sem, hanem az is, hogy még a nagy Mózesnek is bizony életveszélyes volt nem engedelmeskednie Istennek. Ennek az üzenetnek különösen rám nézve van jelentősége: Ha a gyülekezeti tagokat hitben vezetem, akkor magamnál semmiben nem tehetek kivételt. Minden egyházi tisztséggel bíró ember, illetve minden vallási tekintéllyel bíró ember számára komoly figyelmeztetés ez.

5. A szövegből nem derül ki, hogy Mózes maga körül volt-e metélve, ezért az is elképzelhető, hogy ennek a körülmetélésnek Mózesnél is villámgyorsan meg kellett volna történnie, de mivel abba akár bele is halhatott volna, vagy legalábbis nagyon meggyengült volna napokra, ezért a felesége egy sajátos liturgiai ötlettel Mózes számára egy helyettes áldozati liturgiát csinált. A helyettes áldozatról persze rögtön Jézus juthat eszünkbe - helyesen -, de egyszerűen csak is, hogy bizonyos lelkiismeret furdalási helyzetekből csak az áldozat hozhat szabadulást. Nem büntudattól gyötörten, hanem az odaszánás egyértelmű kifejezéseként.

Bármi is a helyes megfejtés, a fogalmazás éle nem vehető el: Isten valósággal rátámadt valakire, az életét veszélyeztette. A rövid távú célt, a bűnös halálos büntetését ki lehetett váltani a hosszú távú célra, az ember útjának megjobbítására, de ehhez az embernek gyorsan cselekednie kellett. Az újszövetség népeként sem vehetjük élet ennek a ténynek: Isten ma is megteheti, hogy valaki hívő gyermekére rátámad. Ha ezt a Sátán cselekvésének tulajdonítjuk rögtön, automatikusan és minden esetben, akkor nem biztos, hogy a fejlemény olyan áldott lesz, mint ha Isten jogos haragvását látjuk benne valamilyen rendezetlen dolgunkban. Érdemes ma belegondolnunk: ha ma hirtelen életveszélybe kerülnénk, vagy minden vagyonunk oda lenne, akkor az egészséges lelkiismeretfurdalásunk mire mutatna rá? Ha semmire, az nagyon jó. Ha viszont valamire rámutatna, akkor itt van ma a nagy lehetőség időben cselekedni. Ámen.